

2018-03-23

Barn- och ungdomsnämnden

Dnr Bun 2018/123

Verksamhetens anpassning till EU: s nya dataskyddsförordning

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag

- 1 Barn- och ungdomsnämnden godkänner rapporten.

Ärendet i korthet

Den 25 maj 2018 inträder EU: s dataskyddsförordning, vilken ersätter den nuvarande Personuppgiftslagen (PUL). Förordningen införs i samtliga EU- och EES-länder och berör alla som vistas i dessa områden – både fysiskt och/eller digitalt. Kompletterande svensk dataskyddslagstiftning är planerad, och den svenska regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen gällande detta. I propositionen föreslås att den kompletterande svenska lagstiftningen träder i kraft den 25 maj 2018. Barn- och ungdomsförvaltningen har påbörjat anpassningsarbetet till EU: s dataskyddsförordning samt den kommande kompletterande svenska lagstiftningen gällande dataskydd.

Handlingar

- 1 Barn- och ungdomsförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-03-23

Bakgrund

Den 25 maj 2018 inträder EU: s dataskyddsförordning (EU 2016/679), i efterföljande text kallad ”GDPR” (General Data Protection Regulation) eller ”förordningen”. GDPR ersätter Sveriges nuvarande Personuppgiftslag, PUL (SFS 1998:204), och införs i samtliga EU- och EES-länder. Syftet med förordningen är att skydda den enskildas privatliv och berör alla som vistas i dessa områden (fysiskt eller digitalt).

Kompletterande svensk lagstiftning är planerad, och regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen gällande detta. I propositionen föreslås att den kompletterande lagstiftningen träder i kraft den 25 maj 2018.

Förordningen och den kompletterande svenska lagstiftningen fokuserar på behandlingen av personuppgifter, d.v.s. all information som kan kopplas till en nu levande fysisk person. Till skillnad från tidigare är risken för ekonomiska påföljder

betydligt mer omfattande. Vidare måste numera även personuppgifter i ostrukturerad form, t.ex. i löpande text, registerförtecknas eftersom den så kallade missbruksregeln försvinner.

Den registrerades rättigheter stärks

En av de aspekter av förordningen som har fått mest uppmärksamhet hittills, är de höga bötesbelopp som kan utdömas till den som bryter mot bestämmelserna. Det huvudsakliga syftet med GDPR är dock att värna den registrerade personens integritet och privatliv. Den nya lagstiftningen innebär bl.a. att den registrerade har rätt att få veta vilka av sina uppgifter ett företag, en myndighet eller annan organisation, hanterar i sin verksamhet. Därutöver har den registrerade rätten att få sina uppgifter rättade, och i vissa även raderade helt.

Det finns dock undantag från förordningen. Exempelvis har en myndighet rätt att inhämta de personuppgifter som krävs för att kunna utföra myndighetsutövning. Sveriges offentlighetsprincip sätter också stopp för radering av vissa typer av allmänna handlingar – Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och Arkivlagen (1990:782) begränsar rätten till att bli glömd, då allmänna handlingar inte får gallras hur som helst.

Huvudman är personuppgiftsansvarig

Såväl EU:s dataskyddsförordning som den nuvarande Personuppgiftslagen är tydlig med att huvudmannen är ansvarig för den egna organisationens behandling av personuppgifter. I kommunorganisationen innebär det att varje nämnd eller styrelse är personuppgiftsansvarig för sina egna verksamheter.

Den nya förordningen förutsätter att större organisationer har ett dataskyddsombud som bevakar organisationens behandling av personuppgifter. Järfälla kommun har nyligen tillsatt en tjänst i form av ett gemensamt dataskyddsombud för hela kommunorganisationen. Ansvar för att organisationen följer dataskyddslagstiftningen ligger dock alltid hos den personuppgiftsansvarige. Personuppgiftsansvarig får heller inte bestraffa dataskyddsombudet för att ha utfört sina arbetsuppgifter.

Relationen till personuppgiftsbiträden

I vissa fall behandlar externa organisationer personuppgifter åt den personuppgiftsansvariges räkning, utanför dennes verksamhet, och intar då rollen som personuppgiftsbiträde. Hanteringen av personuppgifter ska då regleras i ett biträdesavtal, som säkerställer att den registrerades personuppgifter skyddas, samt att personuppgiftsbiträdet agerar i enlighet med lagstiftningen – genom ett tydligt biträdesavtal kan personuppgiftsansvarige stå skadelös om biträdet bryter mot lagstiftningen.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt om personuppgiftsbiträden behandlar personuppgifter i tredjeland – d.v.s. utanför EU eller EES – eftersom de då kan vara utom räckhåll för GDPR-lagstiftningarna.

Järfälla kommuns anpassningsarbete

För att Järfälla kommun ska kunna leva upp till förordningen i maj bedöms att ett relativt omfattande anpassningsarbete behövs, främst på två områden. Dels behövs kompetensen ökas vad gäller behandlingen av personuppgifter, dels behöver nämndernas och bolagens personuppgiftsbehandlings inventeras, för att kunna svara mot eventuella begäranden från registrerade personer.

I syfte att åstadkomma denna förändring har kommunstyrelseförvaltningen initierat ett kommunövergripande anpassningsprojekt, som leds av Dennis Keyson. I projektgruppen finns representanter från alla förvaltningar, som arbetar för att leda och engagera verksamheten i dataskyddsfrågorna. Barn- och ungdomsförvaltningens representanter i projektgruppen är Karin Lehnér och Linda Andersson.

Vidare pågår flera olika anpassningar parallellt i kommunen. Inventering och förteckning av personuppgiftsbehandlings, uppdatering av biträdesavtal, säkrare kommunikation samt fastställande av policyer och rutiner är några exempel på detta. Även utbildning för medarbetare anordnas löpande. Nyckelpersoner inom Barn- och ungdomsförvaltningen, så kallade personuppgiftskontakter (PUK), leder arbetet på enhetsnivå, med stöd av sina chefer, förvaltningens två representanter i projektgruppen samt projektledaren.

Slutsatser

Barn- och ungdomsförvaltningen föreslår att Barn- och ungdomsnämnden godkänner rapporten i form av denna tjänsteskrivelse.

Ytterligare information

Datainspektionen (tillsynsmyndighet) har publicerat informationsmaterialet ”Vägledning till personuppgiftsansvariga inför den nya dataskyddsförordningen 2018”. På Datasinspektionens och SKL:s hemsidor finns mer information i ämnet.

Minna Avrin
Barn- och ungdomsdirektör

Christina Dahlin Wibom
Verksamhetschef för Utveckling och stöd

Karin Lehnér
Personuppgiftsombud

Skickas till

Barn- och ungdomsförvaltningens samtliga enheter